

Odd-Jan Jonassen

(Foto: Egil Eriksson, Stavanger Aftenblad)

Født 1946 i Stavanger og utdannet elektronikk-ingeniør, Odd-Jan Jonassen fattet interesse for opptak på magnetisk materiale på 1950-tallet, da hans foreldre i likhet med så mange andre kjøpte en båndopptaker. Allerede i tenårene vandret han selv rundt med sin bærbare båndopptaker og mikrofon, klar til opptak. Interessen for lydopptak og montasjer ble lagt til grunn, foruten tilhørende faglig søking innenfor lydteknisk bearbeidelse.

Han etablerte og var formann i [Stavanger Lydbånd-Klubb](#), 1968–1980. Odd-Jan Jonassen var ansvarlig redaktør for klubbens lydavis i 1969 – 71. Han har ellers produsert programmer for [Pasientradioen/Sykehusradioen](#) her i Stavanger, da denne ble etablert på slutten av 1970-tallet. Han har videre nær-radio erfaring fra 1980 årene, i fra Radio Vest; bl.a. med Feltradio, Familiebingo, samt diverse musikk-program. Han har produsert jingler/trailere benyttet i Lydposten (Lydavis for sjøfolk i Haugesundsflåten), i Hospital Radio, videre til Radio Vest, Radio Fønix, Radio Lanteren, Scandinavian Sattelite Radio, Ekko Radio. Ulikt materiale, ofte av lokal karakter, hentet fra hans private lydarkiv, er tidligere blitt presentert i NRK-radio/Rogaland, og ellers på NRK-radio/Riksnettet. Bl.a. et utdrag fra hans ulovlige FM-utsendelse, våren 1968, - en reportasje fra Haustmarken i Stavanger 1966. FM-senderen ble bygget etter et skjema gitt av en ansatt ved Tandbergs Radiofabrikk. Selv debuterte han i NRK-radio/Riksnettet i 1967 med et radioforedrag, - en meningsytring; "Da var det ungdom til".

Landskonkurranser for båndamatører.

Odd-Jan Jonassen har deltatt i båndamatør-konkurranser (arrangert av NMK, Norsk Magnetofon Klubb, seinere NMKL , Norske Magnetofonklubbers Landsforbund) i perioden 1969 -1976, og har gått helt til topps flere ganger med selvproduserte bidrag. Han deltok gjennom en sju års periode og oppnådde følgende plasseringer: 1.-plass (fire ganger), 2.-plass (to ganger) og 3.-plass (en gang). Det vanket fine premier i disse konkurransene, bl.a. Grand Prix premien i 1973, som var et inngravert tinnfat gitt av Tandbergs Radiofabrikk. Hans konkurransebidrag er ved flere anledninger blitt sendt i NRK. Samtlige bidrag er produsert på en (eller flere) av Tandbergs båndopptakere. Enkelte av konkurransebidragene tok for seg ulike sider av selve hobbyen, det være seg forskjellige aktiviteter, tekniske muligheter eller rett og slett en karakteristikk av selve båndamatøren i sitt virke; hvor det hele ble krydret med egne lydeffekter og en dose selvironi. Hans vinnerbidraget i 1976, tok for seg [Lydbåndets utvikling](#) (My name is Bond, - James Lydbånd). Denne lydmontasjen besto av hele 35 fragmenter som var skjøtet sammen, med en samlet spilletid på 2:26 min.

Grand Prix premie, - et inngravert tinnfat med Huldra symboler i ytterkanten, mottatt av Tandbergs Radiofabrikk, i 1973.

Bygging av mixepulter

Opp igjennom årenes løp har Odd-Jan Jonassen, på hobbybasis, bygget / konstruert et par dusin mixepulter til seg selv og andre; hvorav en av de største, en 12 kanals stereomixer, i sin tid ble kjøpt av Rogaland Teater. Den mest avanserte ble; Quadruple Multimixer , det var en 16 kanals kvadrafonisk mixer, og den var bla bygget opp omkring materiell levert fra Tandbergs Radiofabrikk.

Plateutgivelser

Ofte, i oppdrag fra andre, ble det foretatt ulike lydopptak. Dette kunne bl.a. være ved kongresser, ved foredrag, debatter, innenfor film, dias, video, demo- og plateinnspilling, m.v. Allerede sommeren 1968 tok Frelsesarmeen kontakt, med ønske om å få utgitt 2 EP-plater i forbindelse med Vestlandskongressen i Sandnes, samme høst.

Ferdigprodusert master ble sendt til Roger Arnthoffs Lydstudio i Oslo, som sto for matrise- og plateproduksjon. Masteropptaket forelå i stereo, men platene ble presset i mono, p.g.a. lavere produksjonskostnader.

Eget lydstudio hjemme

Allerede på midten av 1960-tallet innredet han sitt eget hjemmestudio, hvor det ble benyttet 40 cm x 40 cm lydabsorberende akustiske plater som dekket både vegger og tak for best mulig lydisolering. Alt dette for å kunne arbeide uforstyrret med trick-innspillinger og program-redigering. Studiostandarden ble raskt løftet opp til det semiprofesjonelle området, med halv- og helpsors båndopptakere. Hans STUDIO 26 er siden blitt ombygget flere ganger og tilpasset nyere digitalt utstyr. Men sentralt, opp i gjennom alle år, har vært Tandbergs båndopptakere, hvor disse fortsatt inngår for avspilling og digitalisering av originalt arkivmateriale.

Odd-Jan Jonassen, i den analoge delen av sitt Studio 26

(Foto: Jonas Haar Friestad, Stavanger Aftenblad)

Bl.a. Huldra 9, 2 stk TBC 3034, TB 9141X, TB 11-1, TB 10XD-4, 2 stk TB 10XD-2. Selvkonstruert 16 kanals kvadrofonsk mixer, bygget opp omkring materiell bl.a. levert av Tandberg Radiofabrikk.

CD-utgivelser

Han har bl.a. produsert og gitt ut flere [CD'er om Nærradioen / pirat-radioen i Stavanger](#). Enn videre en dobbel-CD om Tandbergs Radiofabrikk, - et intervju med tidligere fabrikkdirektør Gunnar Haugen, foruten også en CD om [Lars H. Lende](#) som drev sosialt hjelpearbeide gjennom 40-50 år, og ellers da flere andre CD'er med lokal-historisk bakgrunn.

Tandberg samler

Som aktiv båndamatør med interesse for lyd og lydopptak, ble etter hvert flere Tandberg-apparater anskaffet, og disse ble igjen utskiftet til de nyere modeller som kom, men noen av disse ble stående; og dette ble således starten på Tandberg-samlingen; bestående av spolebånd-opptakere m/diverse utstyr, lydbånd-ruller, mikrofoner, bruksanvisninger, skjemaer, "phonobånd", m.m. Også stoff omkring Vebjørn Tandberg, om fabrikkene, om menneskene og miljøet i konsernet var av interesse. Like ens tekniske spesifikasjoner, produkt-utvikling, interne meldinger, skilt- og reklame-materiell, osv. Hans egen private brevkorrespondanse til og fra Tandberg-konsernet er også blitt tatt vare på. Som en forlengelse av å være en aktiv båndamatør, ble han en Tandberg-samler. Apparatene ble dessuten satt i fullgod teknisk stand etter hvert som samlingen økte.

Som en evaluering av å ha vært båndamatør/audiokunstner og Tandberg-samler, kom en visjon og en selvpålagt oppgave; nemlig å arbeide for å etablere et Tandberg-museum, da det sånt sett ikke fantes noe slikt i landet fra før. Det hele ble basert på Tandbergs båndopptakere og bruken av disse. Det var nemlig båndopptakerne som aktiviserte og gav mulighet til programskapende arbeide. I tillegg ble det også å tatt hånd om stoff vedrørende båndamatør-bevegelsen, om nær-radioen og forut for alt dette; om pirat-radioen, før NRK-monopolet ble oppløst, i 1981. Det hele dreide seg om norsk kultur- og industrihistorie.

Kontakt etableres med Norsk Lydinstitutt, Stavanger, sommeren 2003.

Sommeren 2003 ble det tatt en formell kontakt med Norsk Lydinstitutt, Stavanger, med tanke på å innlemme den private Tandberg-samlingen til Norsk Lydinstitutt. Dette skjedde offisielt den 20. juni 2004. Samtidig fikk man markert at det var 100 år siden Vebjørn Tandberg ble født i Bødø, og at det var 50 år siden båndamatørene organiserte seg i Norge, gjennom Norsk Magnetofon Klubb i Vennesla.

Landets første permanente Tandberg-utstilling med utgangspunkt i Tandbergs Båndopptakere ble åpnet den 20. juni 2004 ved Norsk Lydinstitutt i Stavanger. Samtidig fikk man markert at det var 100 år siden Vebjørn Tandberg ble født (den 16/9-1904 i Bodø), og i tillegg også at Norsk Magnetofon Klubb ble etablert for 50 år siden, (den 7/4-1954 i Vennesla). Norsk Lydinstitutt i Stavanger kan nå ta hånd om denne industri- og kulturhistorie, åpent for publikum.

